

РАЖДАЕМОСТ, СМЪРТНОСТ И ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Към 31 декември 2019 г. населението на област Бургас 409 265 души, което представлява 5.9% от населението на страната и нарежда областта на 4-то място по брой на населението непосредствено след областите София (столица), Пловдив и Варна. В сравнение с 2018 г. населението на областта намалява с 1 066 души или с 0.3%.

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция на населението.

Раждаемост

През 2019 г. в областта са регистрирани 3 786 родени деца, като 3 766 (99.5%) от тях са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените се увеличава с 42 деца, или с 1.1%.

**Таблица 1 Коефициенти на раждаемост и естествен прираст
на населението в област Бургас**

Години	Раждаемост	Естествен прираст	Тотален коефициент на плодовитост - бр.
	‰		
2001	9.4	-3.6	1.30
2005	10.5	-2.6	1.47
2006	11.4	-2.2	1.60
2007	11.6	-1.9	1.64
2008	11.7	-1.7	1.65
2009	12.3	-0.5	1.76
2010	10.7	-2.5	1.54
2011	10.3	-3.0	1.59
2012	10.1	-3.3	1.58
2013	10.0	-3.0	1.60
2014	10.2	-3.2	1.66
2015	9.9	-3.5	1.65
2016	9.6	-3.6	1.63
2017	9.5	-4.3	1.65
2018	9.1	-4.3	1.61
2019	9.2	-4.7	1.69

Коефициентът на общата раждаемост¹ за област Бургас през 2019 г. е 9.2‰, а през предходните 2018 и 2017 г. той е бил съответно 9.1 и 9.5‰.

Броят на живородените момчета (1 963) в област Бургас е със 160 повече от този на живородените момичета (1 803), или на 1 000 момчета се падат 918 момичета.

В градовете и селата на областта живородените през 2019 г. са съответно 2 826 и 940, като в сравнение с 2018 г. са с 53 повече в градовете, докато в селата броят им намалява с 11.

През 2019 г. средната възраст на жените при раждане на първо дете намалява от 27.2 години през 2018 г. на 27.0 години. Намалява и средната възраст на жените при раждане на дете от 28.7 години през 2018 г. на 28.6 години през 2019 година.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказват решаващо влияние върху равнището на раждаемостта и определят характера на възпроизводството на населението.

Броят на жените във фертилна възраст към 31.12.2019 г. е 88 355, като спрямо предходната година той намалява с 1 334.

Тоталният коефициент на плодовитост² е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта. През 2019 г. средният брой живородени деца в областта от една жена е 1.69 при 1.58 за страната. В градовете средния брой живородени деца от една жена е 1.60 при 1.93 в селата.

Високата извънбрачна раждаемост е резултат от значителното нарастване на броя на съжителствата сред младите хора без оформен юридически брак. През 2019 г. броят на живородените извънбрачни деца е 2018, а дялът им нараства до 53.6% от всички живородени. Относителният дял на живородените извънбрачни деца в градовете в областта (55.0%) е по-висок отколкото в селата (49.4%).

Смъртност

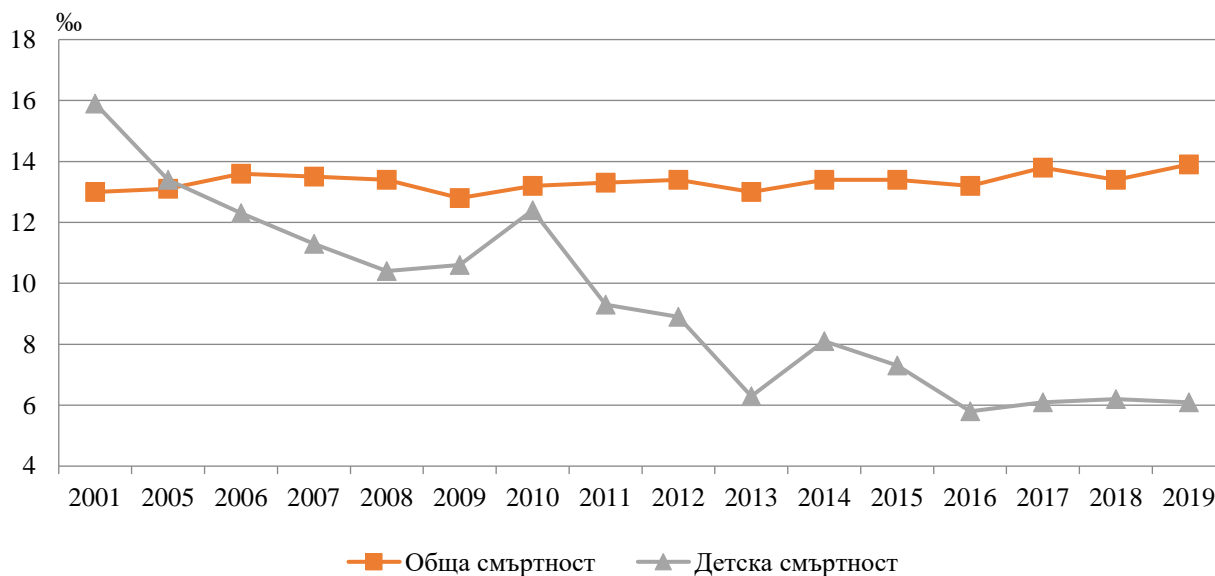
Броят на умрелите в област Бургас през 2019 г. е 5 683 души, **коефициентът на обща смъртност³** е 13.9‰ при 15.5‰ за страната. Спрямо предходната година броят на умрелите се увеличава със 180, или с 3.3%. Смъртността сред мъжете (15.2‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (12.6‰). През 2019 г. на 1 000 жени умират 1 124 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. В градовете на област Бургас коефициентът на смъртност е 12.7‰, а в селата - 17.7‰.

¹Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през предходната година.

²Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзрастовата плодовитост през отчетната година.

³Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой население.

Фиг. 2. Коефициенти на обща и детска смъртност в област Бургас

През 2019 г. в областта са починали 23 деца на възраст до една година, а **коефициентът на детската смъртност**⁴ е 6.1% и е по-нисък спрямо предходната година.

Естествен прираст на населението

Разликата между ражданията и умираанията представлява естественият прираст на населението. През 2019 г. абсолютният размер на естествения прираст в област Бургас е минус 1 917 души. В сравнение с предходната година отрицателният прираст е нараснал със 138 души.

Намалението на населението, измерено чрез **коефициента на естествения прираст**⁵, е минус 4.7% за областта, като в градовете е минус 3.7%, а в селата - минус 8.0%, или намалението на населението в резултат на естествения прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

⁴Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

⁵Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението Образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Повече информация и данни за населението и демографските процеси са достъпни в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=4) и на сайта на НСИ, раздел „Население - демография, миграция и прогнози“ (<http://www.nsi.bg/node/2920/>).